

EL LLENGUATGE

5/X/1936

Tres a tres

La particularitat morfològica no delata la condició de barbarismes de tres verbs com ara «apiastar», «estallar» i «estrellar». Per la forma podrien passar com a ben catalans i són molts els qui no vacil·len a considerar-lo com a tals. Tanmateix, es tracta de tres barbarismes ben declarats, que cal decidir-se a eliminar d'una manera molt senzilla, per mitjà d'una simple substitució.

A «apiastar» correspon, exactament, esclatar. També podríem suggerir aixafar, però el sentit hiperbòlic que té sovint el verb «apiastar» indueix més aviat a proposar esclatar, que molt probablement té capacitat per a substituir-lo en tots els contextos possibles.

Cal no confondre les formes homònimes estellar i «estallar». Estellar vol dir «fer estrelles», i és correcte del tot. (Recordem aquella frase feta: Es més ruc que una massa d'estellar.) Però «estallar» és una altra forma de què també convindria prescindir. Esclatar, explotar, rebentar, petar, etc. formen un petit ventall de possibilitats per a substituir «estallar». Però també hi destaca, decididament, esclatar, apte per a tots els casos (una bomba, una tempestat, els aplaudiments, una revolta, etc.) en què es fa servir usualment «estallar».

I a «estrellar» correspon, amb una exactitud anàloga a la dels casos anteriors, estavellar. És cert que tenim l'adjectiu estrella: —ple d'estrelles, en forma d'estrella— però no el verb «estrellar». Destrossar, esmicolar, etc. també figuren dins el mateix camp semàntic, però estavellar —etimològicament, «desfer una tavel·la»— té aquest sentit precís de fer malbé una cosa, llançant-la amb força contra terra o contra la paret.

ALBERT JANE